

BERETNING 2023

MEDICINHAVERNE I TRANEKÆR

2023 blev et år, hvor vejrguderne ikke ligefrem strøg os med hårene: Tørke i forsommeren, storm i oktober, hård frost sidst i november og voldsom regn flere gange. Men takket være de frivilliges ukuelige indsats har haverne alligevel været i fin form og fremstået velplejede hele året.

Besøgstal og rundvisninger

Antallet af gæster blev 14.516 - en anelse mindre end i 2022. Besøgstallet har stabiliseret sig på et niveau noget under Coronaens vilde år uden ferier i udlandet, men pænt over tidligere år.

Heraf deltog 551 i en rundvisning mod 524 året før. Som noget nyt havde vi lavet et særlig fordelsarrangement for Jysk Fynske mediers abonnenter. Der var 18 betalende trods en alt for sen annoncering. I 2024 udbyder vi to arrangementer á op til 25 deltagere.

Besøgstal	
2023	14516
2022	14642
2021	17 476
2020	15 173
2019	11 063

Årets arrangementer

Årets første offentlige arrangement var den 8. marts, hvor Ann Berit Frostholt fra Nature Work fortalte de ca. 40 fremmødte om biodiversitet og hvad vi hver især kan gøre for at få mere liv i vores haver.

Foråret var kursustid. Der var fuldt hus (35 deltagere), da Peder Lollesgaard og Jann Poulsen holdt podekursus i Frivilligcenteret og igen til Jann Poulsens beskærekursus i Haverne.

9. maj deltog vi i Aktiv Seniordag såvel på Banjen i Lohals som i Frivilligcenteret og Ørstedpavillonen i Rudkøbing.

I september deltog vi i Fjordens Dag i Odense med en stand med en konkurrence om at bestemme medicinplanter. Denne indgik også i vores stand ved Musik og Kulturdagen i Bagenkop sidst i oktober.

Fra Fauna til Pharma var emnet på et brag af et foredrag med etnobotanikeren Jens Soelberg den 23. oktober. Det var arrangeret i samarbejde med Folkeuniversitetet og blev holdt på Langelands Efterskole med ca. 60 deltagere inkl. en gruppe efterskoleelver.

I starten af november deltog Medicinhaverne igen i Lys i Mørket, sammen med en række andre aktører i Tranekær – og på resten af Langeland. Der var et voldsomt blæsevejr som umuliggjorde levende lys og fakler i Haverne, men klogelig var der indkøbt små lyskæder og flotte lamper til børnene. Der var fortællinger og rundtur ved Annie og smagsprøver på urteteer i Laden, hvor der også var en projektor, som viste billeder fra Haverne. I samarbejde med Visit Tranekær spillede bluesmanden Esben Just to koncerter i Laden. Det blev et tilløbsstykke med ca. 430 deltagere.

I efteråret havde vi desuden besøg af et hold kokkeelver fra Sydfyns Erhvervsskole, der var på studietur til Langeland.

Forbedringer

Der er også sket en del fysiske forbedringer i haverne i 2023.

Have 6

Årets altoverskyggende anlægsopgave har været etableringen af den sjette og sidste af de oprindeligt planlagte temahaver: De Fem Sansers Have, som samtidig får undertemaet Spiselige planter fra mark, skov og strand. Anlægsarbejdet er afsluttet, træer og buske er plantet. Havegruppen er dannet, med plads til flere. Der mangler stadig urter, skilte og bænke.

Omorganisering i Laden

Med Povl Erik som tovholder er der indrettet et nyt område i Laden for værktøjet til Have 6 og i den forbindelse opsat nye reoler, omorganiseret og ryddet op, så indretningen af Laden er mere hensigtsmæssig.

Ny database

En anden meget stor opgave har været skabelsen af en helt ny database: Nanna og Dorte har ydet en kæmpe indsats og en del andre har bakket op med teknisk bistand, fotoopgaver mm. Den forventes at blive tilgængelig på vores hjemmeside i løbet af foråret.

Renovering af pavillonen

Da det viste sig at store dele af den hvide pavillon indenfor lågen var ved at rådne væk, tog Jørgen og Kaj sagen i egen hånd og udskiftede alle de defekte plader med smukke hvidmalede planker.

Ny transporter

Vi har anskaffet en eldrevet transporter med ladet foran, som dem de bruger på kirkegården. Den er stort set finansieret af fondsmidler fra 2022 (Langelands Elforsynings Fond og Nordea) og er et kæmpe aktiv til arbejdsopgaver såvel som transport af værktøj, haveaffald og gangbesværede frivillige.

Bistader i Haverne

Som noget nyt har Langelands Biavlerforening opstillet to bistader i Medicinhaverne. De skal bidrage til at bestøve vores planter og samtidig være en reklame for Besøgsbigården på den anden side af Slotsgade.

Nyt salgsskab

Vi har indkøbt et smukt glasskab til salg af marmelade mm. Det har dog vist sig at vi skal flytte det til et mere skyggefuldt sted inden solen får for meget magt.

Børnenes Medicinhave: Vi fik bygget 2 nye højbede til jordbær og hindbær.

Løft af arealet overfor Laden

Sidst på året har vi lagt fliser til tre "øer" med siddepladser på arealet overfor laden. Der er indkøbt tre vedligeholdelsesfri og meget solide bord-bænkesæt og vil snart blive sået græs på arealet mellem de tre "øer".

Havegruppen

Der er ingen ansatte i Medicinhaverne, som udelukkende drives af de frivillige. Der har manglet folk i entreprenørgruppen og nogle af Havegrupperne, som også har skullet afgive folk til Have 6. Vi har derfor haft fokus på rekruttering og fastholdelse af frivillige. Der er lavet et målrettet indstik til brochurerne og plakat til ophængning strategiske steder. Der har været rundvisning af Hemmingwaygruppen i håb om at tiltrække flere mænd, og vi har fået lavet nye arbejdsveste, som dog først er leveret i starten af 2024. Der blev også gennemført en vellykket studietur til Frederiksdal Kirsebærplantage på Lolland og Middelalderhaven i Stege.

Det er også lykkedes at tiltrække en del nye folk, men det er desværre delvist blevet opvejet af, at andre er stoppet af forskellige årsager.

Havegruppen har en bruttoliste på 70 navne, hvoraf ca. 65 er regelmæssigt aktive.

Markedsføring og kommunikation

Annoncer

Vi havde en helsides annonce i Langelandsguiden, som når ud til de fleste af øens turister. Vi valgte også at indrykke en halvsides annoncer i såvel Jysk Fynske Mediers tematillæg Sommeroplevelser på Fyn og Rundt om Langeland. Desuden havde vi en annonce i Øboen om forårets aktiviteter plus en annonce om generalforsamling.

Folderen

Vores folder er trykt i 25.000 eksemplarer som er uddelt i løbet af de sidste to år. En ny version er på vej i trykken i samme oplag.

Plakat

Bo Stern lavede en plakat som skulle tiltrække nye frivillige.

Nyhedsbrev

Vi har udsendt fire nyhedsbreve til 832 abonnenter.

SO ME

Før vores Facebookprofil blev hacket og kapret havde vi 2100-2200 følgere. Da Meta ikke ville give gøre noget ved problemet, har vi oprettet en ny profil: Medicinhaverne Tranekær. Den har nu 871 følgere, men når næppe op på det tidligere antal, da Facebook bliver stadigt mere kommercielt og mangler tag i de yngre generationer.

Vores Instagram har 986 følgere og tallet stiger langsomt.

Telefon

Medicinhaverne har fået sit eget tlf. nr. 2117 6818 og indkøbt en billig Nokiatelefon. Nummerets telefonsvarer informerer om åbningstid, pris, adgang for hunde og andre af de mest stillede spørgsmål. Håbet er at det begrænser antallet af personlige henvendelser.

Økonomi

Vi får ingen faste tilskud og har derfor en følsom økonomi, men heldigvis har de sidste års besøgstal løftet entréindtægten. Vi er dog stadig afhængig af fondsmidler og donationer til større forbedringer i haverne. Vi har kunnet færdiggøre anlægsarbejdet til Have 6 i kraft af eksterne bevillinger på 205.500 og brugt mindst det samme fra vores egne indtægter. Det er første gang Medicinhaverne selv har kunnet løfte så stor en del af udgiften til et haveanlæg.

Donationer til Have 6:

75.000 til Have 6 fra Fonden for Fynske Bank

40.000 til Have 6 fra Den Faberske Fond

37.500 fra Foreningen PlanDanmark

30.000 til Have 6 fra Halbergs Familiefond

15.000 fra Havefonden af 2007

8.000 fra Rise Sparekasse

205.500 i alt

Desuden har vi fået bevilget 20.000 fra Møllerens Fond til Kunstprojektet Wind Shelter i samarbejde med Alfio Bonanno. Vi har imidlertid svært ved at få projektet finansieret og afventer svar på de sidste ansøgninger.

Året der kommer

Der er vigtigt, at vi prioriterer den daglige pleje og vedligeholdelse af haverne og får færdiggjort Have 6. Sidste år besluttede vi at arbejde på en forbedring af velkomstområdet, og der var også en gruppe der tog hul på opgaven og holdt møde med en landskabsarkitekt. Men af forskellige årsager – bl.a. prioriteringen af Have 6 -valgte vi at udskyde det meste af projektet. I stedet har vi besluttet at sætte et kæmpebanner på laden med billeder der viser hvad Medicinhaverne har at byde på. Der arbejdes også på et multitoilet bagerst i haverne. Vi er i gang med at søge landzonetilladelse og går i gang, når den foreligger.

Jeg håber også, at vi får realiseret det planlagte kunstprojekt i samarbejde med Alfio Bonanno. Vi fik byggetilladelsen sidst på året og har skrevet en række ansøgninger, hvoraf vi venter svar på den sidste.

På lidt længere sigt ønsker vi også et rummeligt Madpakkehus, som vil give et større antal besøgende mulighed for at komme i ly for regnen og nyde den medbragte mad.

Sammen med Tranekær Slot skal vi i gang med at forberede en lokalplan for Medicinhaverne og andre af slottets jorde, der benyttes til andre formål end skovbrug og jordbrug.

Slottet ønsker også en ensartet skiltning, der viser hen til de forskellige lejemål i nærheden af slottet, herunder Medicinhaverne.

TAK

Til slut vil jeg takke de mange fonde og bidragydere, som i 2023 med deres donationer har gjort det muligt at videreudvikle Medicinhaverne.

Tak til de 426 hustandsmedlemmer, som med deres opbakning og kontingent yder et afgørende bidrag.

Tak til bestyrelsen for godt samarbejde.

En særlig tak til alle de dejlige mennesker i Havegruppen. Uden jeres entusiasme og smittende humør, havde der ikke været nogen Medicinhaver.

TUSIND TAK

Per Lindegaard Mansa